

תפ"ח 130/09 - מדינת ישראל נגד מאיר שבט

בית המשפט המחוזי בנצרת

תפ"ח 130-09 מ.י. פרקליטות מחוז הצפון-פלילי נ' שבט

בפני כבוד השופטת אסתר הלמן
המאשימה מדינת ישראל

נגד הנאשם
מאיר שבט

החלטה

1. לפני בקשה לעיין בחומר המצוי בתיק בית המשפט שבכותרת. מבקשת העיין אינה צד להליך. בבקשה

נטען, כי בעלה של המבקשת (אף הוא אינו צד להליך) חויב לתת לה גט בבית הדין הרבני בחיפה (להלן: "**בית הדין**"), אולם הוא אינו מקיים את ההחלטה, ברח לחו"ל והותיר את המבקשת עגונה. המשיב, שהינו הנאשם בתיק הפלילי שבכותרת, הורשע בעבירות של מעשים מגונים בקטין, ושימש כאחד מעדי הקידושין בנישואי המבקשת ובעלה. המבקשת הגישה תביעה לבית הדין להכריז על בטלות נישואיה, מחמת פסלות העד לקידושין בגין הרשתתו, כאמור.

2. בקשת עיין דומה לבקשה המונחת בפני הוגשה זה מכבר לבית משפט זה, במסגרתה נתבקש בית המשפט להעביר לבית הדין את כתב האישום וכתב האישום המתוקן שהוגשו נגד המשיב, זאת בנוסף להכרעת הדין ולגזר הדין. ביום 13/3/2014 קיבל בית המשפט את הבקשה, לאחר שהמאשימה לא התנגדה לה, והורה למאשימה להעביר את החומר המבוקש, לאחר השמטת כל פרט מזהה.

3. לבקשת העיין המונחת בפני צורפה החלטה של בית הדין הרבני מיום 10.7.2015, ממנה עולה כי לצורך ביסוס הכרעתו בסוגיה העומדת בפניו, הוא מבקש לעיין, בנוסף למה שהועבר אליו, כאמור, גם בפרוטוקול חקירותיו של המשיב במשטרה, שתי חוות דעת של המרכז להערכת מסוכנות, וחוות הדעת מטעם ההגנה. בית הדין הרבני הנכבד הוסיף כי הוא ישמור על חיסיון גורף של כל חומר שיונח על שולחנו ומקורו בתיק הפלילי של המשיב, וכי חומר זה לא יוצג לצדדים וייחסה תחת כללי המידור והחיסיון של בית הדין. עוד הוסיף בית הדין הנכבד בהחלטתו, כי לצורך ההכרעה בסוגיה, הוא אינו זקוק למידע אודות קורבן העבירה או עדים, וכן כי מעשיו של המשיב אינם עומדים להכרעה בפניו, והם נוגעים אך ורק לשאלת פסלותו מעדות לקידושין לפי דין תורה.

4. המשיב מתנגד לבקשה, בין היתר משום שלטענתו היא אינה מעלה נימוקים מיוחדים, וקבלתה תהווה הפרה של הסכם סודיות אשר נחתם בינו לבין הפרקליטות במסגרת הסדר הטיעון, ופגיעה בפרטיותו של

המתלונן, ופגיעה במשיב עצמו, כל זאת שעה שעל התיק ישנו חיסיון מכוח הסדר הטיעון. המשיב טוען כי הוא כבר נחקר בבית הדין הרבני, וניתנה החלטה על ידי בית הדין, על סמך אותה חקירה, לפיה קיים יסוד לטענת המבקשת בדבר בטלות הקידושין, ונדרשה תשובת בעלה של המבקשת בהליך שם. המשיב טוען כי הוא יצר קשר עם בעלה של המבקשת, אשר שוהה בארצות הברית, והלה טען בפניו כי אינו מתנגד למתן הגט, וכי המבקשת מוזמנת להגיע לארצות הברית כדי לעשות כן.

5. המאשימה מתנגדת להעברתן של חוות הדעת שניתנו על ידי של המרכז להערכת מסוכנות, בהיותן מסמכים חסויים על פי דין, והואיל ובית הדין אינו נמנה על הגופים המורשים לקבל את הערכת המסוכנות לפי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, תשס"ו - 2006 (להלן: "**חוק הגנה על הציבור**"). המאשימה הותירה את ההחלטה בבקשה לעיין בהודעות שנגבו מאת המשיב בחקירתו במשטרה ובחוות הדעת מטעם ההגנה לשיקול דעתו של בית המשפט, בתנאי שכל חומר שיועבר יישמר תחת חיסיון גם בבית הדין, ולא יוצג לצדדים.

דין הכרעה

6. המסגרת הנורמטיבית לבחינת בקשה לעיין בתיק בית משפט של מי שאינו בעל דין מצויה בתקנה 4 לתקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים), התשס"ג-2003 (להלן: "**התקנות**").

"עיקרון פומביות הדין, אשר קבוע בסעיף 3 לחוק יסוד: השפיטה ובסעיף 68 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, משליך על זכות העיון בתיקי בית משפט. כך, נקבע כי "זכותו של אדם לעיין בתיק בית המשפט, גם אם איננו בעל דין, נגזרת מעקרון פומביות הדין" (ע"א 3976/04 בנק דיסקונט לישראל בע"מ נ' קבוצת כרמלטון בע"מ (25.10.2005))" (רע"א 4805/15 דירות יוקרה בע"מ נ. תל דר נכסים והשקעות (1992) בע"מ (9.7.2015)).

בהיעדר איסור שבדין, נקודת המוצא היא כי יש להיעתר לבקשת העיון (בג"ץ 5917/97 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' שר המשפטים (8.10.2009) (להלן: "**פס"ד האגודה לזכויות האזרח**)).

7. קיימים שלושה שלבים לבחינת בקשת עיון (ראה רע"א 943/15 קליין נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ (23.6.2015)):

בשלב הראשון, יש לבחון האם קיים איסור בדין לעיון בחומר המבוקש - אכן, בתיק קיים צו איסור פרסום מיום 8.7.2009 (להלן: "**צו איסור הפרסום**"). קיומו של צו איסור פרסום אין משמעו, בהכרח, איסור עיון שלא

למטרת פרסום, אך כאשר מדובר בבקשה לעיין בחומר לגביו הוצא צו איסור פרסום הכלל הוא שאין להתיר עיון ועל המבקש לשכנע כי קיים טעם המצדיק הענות לבקשתו חרף הצו (בג"ץ 5699/07 **יועז נ' היועץ המשפטי לממשלה** (23.4.2009)). לפי צו איסור הפרסום, ניתן לפרסם את פרטי כתב האישום ואת שמו של המשיב, אולם ללא פרסום שמו של המוסד בו הוא עובד, שמות הממונים עליו וכל פרט אשר יהא בו כדי לזהות את המתלונן. מכאן שניתן לאפשר עיון בחומר, בכפוף למגבלות כאמור. יחד עם זאת, על חוות דעת הערכת המסוכנות, שניתנו על ידי המרכז הארצי להערכת מסוכנות, חל איסור שבדין, הנובע מכוח חוק הגנה על הציבור, כאשר סעיף 4 לחוק מונע העברת הערכת מסוכנות לגוף שאינו מנוי בסעיף 3 לחוק. סעיף 3 לחוק מונה את הגופים המוסמכים לקבל את המידע והמטרות לשמן הוא מוסמך לעיין בו. עיון בסעיפי חוק הגנה על הציבור מעלה כי בית הדין הרבני אינו מנוי בו, ומכאן שלגבי חוות הדעת של המרכז להערכת מסוכנות, ישנו איסור בדין לעיון. בהיעדר הסמכה בחוק זה או אחר, אין להיעתר לבקשה להעברת המידע הכלול בחוות הדעת של הערכת המסוכנות.

בשלב השני יש לבדוק האם העיון מוצדק - אל שלב זה יש להגיע אך ורק בנוגע לחומר אשר לגביו אין מניעה שבדין לעיין בו, כאמור בשלב הראשון. מאחר וקיימת מניעה לעיין בהערכת המסוכנות, נותר אפוא לבחון את התרת העיון בהודעות שנגבו מאת הנאשם בחקירתו במשטרה ובחוות הדעת מטעם ההגנה, בכפוף לכך שיתאפשר העיון מבלי לפגוע בצו איסור הפרסום. נוכח האמור לעיל בדבר עקרון פומביות הדיון, ככל שאחד מבעלי הדין מתנגד לעיון, מוטל עליו הנטל לשכנע בקיומו של טעם ממשי המצדיק את שלילתו (ע"א 8849/01 **סבוב נ' פקיד שומה למפעלים גדולים**, פ"ד נט(5) 385 (2005)); עליו להבהיר, באופן מנומק וקונקרטי, באשר לפגיעה אשר עלולה להיגרם כתוצאה מחשיפתם של מסמכים ספציפיים, ואין די בטענות כלליות בדבר חוסר נחת מחשיפת פרטים. המשיב לא הצביע על פגיעה שעלולה להיגרם לו, מלבד הפגיעה בזכות לפרטיות, כתוצאה מחשיפת החומר לבית הדין הרבני. בעניין זה יש לזכור כי פרטי כתב האישום הועמדו זה מכבר בפני בית הדין, כך גם גזר הדין. המשיב אף נחקר, כפי שהוא טען, על ידי בית הדין הרבני, אודות האירועים מושא כתב האישום, מכאן שאין לומר כי חשיפת פרטיות החקירה וחוות הדעת יש בהם, בהכרח, לפגוע במשיב פגיעה המצדיקה את מניעת בית הדין מהעיון בהם. הדברים נכונים בפרט כאשר החומר יומצא לעיון בית הדין בלבד ולא יחשף לעיני המתדיינים, כפי שהבהיר בית הדין. התכלית אשר לשמה נועד העיון הינה הכרעה בסוגייה סבוכה של כשרות עדותו של המשיב בקידוש נישואי המבקשת, כאשר יש בפרוטוקולים אלו כדי לעזור לגורם השיפוטי להגיע אל חקר האמת, המצדיקה, לטעמי, את העיון.

משנמצאה הצדקה עקרונית לאפשר את העיון כמבוקש, ניתן לעבור לשלב השלישי - בשלב זה יש לבחון את השאלה כיצד ניתן להגשים את מטרת העיון תוך פגיעה מידתית ככל האפשר, בזכויות ובאינטרסים של בעלי הדין

שהתנגדו לעיון. בגדר שאלה זו נבחנת האפשרות להגביל את היקף העיון או להתנותו בתנאים, וכך נראה כי יש לעשות במקרה הנדון. כאמור, צו איסור הפרסום מתייחס לפרטי המתלונן, מקום העבודה של המשיב והממונים עליו. מכאן, שניתן למסור לידי הנאמנות של בית הדין את הודעות המשיב במשטרה, אשר הוגשו לבית המשפט, וכן את חוות הדעת שהוגשו מטעם ההגנה.

8. על מנת להבטיח העברת החומר במגבלות אלה, אני מורה למאשימה לדאוג להעברת המסמכים דלעיל לבית הדין הרבני, בהקדם האפשרי, וזאת במעטפה חתומה, ללא כל פרט עליו חל צו איסור הפרסום.

ניתנה היום, ט' טבת תשע"ו, 21 דצמבר 2015, בהעדר הצדדים.